

Sayın Bakanım, Değerli Protokol, Kıymetli Katılımcılar ve Basın Mensubu Dostlarımız, Hanımefendiler, Beyefendiler;

TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli paydaşlarla katkı vermekten gurur duyduğumuz **İstanbul Ekonomi Zirvesi**’ne hepiniz hoş geldiniz. **Bir şey değişir. Her şey değişir. Hayatta kelebek etkisi gibi birbirini etkileyen bu değişimlerden fazlasıyla nasibini alır.**

Anadolu’nun her bölgesinden iş insanlarını, **bağımsız ve gönüllülük** esasıyla bir araya getiriyoruz. Ve her renkten her sesten iş insanlarıyla **değişim ve dönüşümün gücüne inanıyoruz. 29 federasyon, 244 dernek ve 40 bini aşkın şirketi aynı çatı altında bir araya getiren TÜRKONFED, üyelerimize ve ülkemize değer yaratmak için çalışıyoruz.**

41 kadın derneğiyle de yine en kapsayıcı kadın gücüdür. Toplumsal cinsiyet ve fırsat eşitliği temelinde kadınların iş hayatına katılımlarını geliştirmek en önemli hedeflerimizdendir.

Hepimiz ortak hayalleri paylaşıyoruz. **Kurumsallaşan, küresel rekabet gücü artan, kapsayıcı, ekonomide odağına KOBİ’leri alan ve fırsat eşitliği temelinde “güçlü toplum, güçlü ekonomi, güçlü demokrasi için güçlü kadın”** diyen bir **Türkiye** hayal ediyoruz.

Sayın Bakanım, Değerli Hazirun;

“İnanmak başarmanın yarısıdır” derler. Bugün içinde yaşadığımız dünyada başarının diğer yarısı ise **hayal gücüdür. Ve başarının devamlılığı hayal gücünüzün büyüklüğüne bağlıdır. Dünyanın büyük bir değişimden geçtiği, ekonomiden-toplumsal hayata dijital dönüşümün her alanda kendisini derinden hissettirdiği bir çağı yaşıyoruz.**

Dijitalleşmeyle birlikte suyun akışını dönüştürme gücümüz var. Hayal gücü, bilgi, nitelikli eğitim, nitelikli insan kaynağı, yüksek teknoloji ile yüksek katma değerli üretime odaklanarak; değişimi zamanında yakalamak mümkün. Ekonomiden dış politikaya sıkıntılılarımızdan “içe kapanarak değil, değişerek ve dönüşerek” çıkabiliriz.

Faiz, döviz kuru, enflasyon, cari açık, işsizlik gibi yüksek ateş yaratan kronik hastalığımızın dermanı doğru teşhis ve doğru tedaviden geçiyor. Zamanında adım atmak, hızlı ve doğru reaksiyon vermek, inanın çok önemli bir avantaj sağlıyor. Ekonomide “geçici pansumanlara değil” aksine “kalıcı tedaviye” ihtiyacımız var. Ve bunun yolu ekonomik ve demokratik reformlardan geçiyor.

Türkiye ekonomisinin **üçüncü çeyrekte sergilediği 1,6’lık performans**, uzun süredir sürdürülebilirliği tartışılan **ekonomik büyüme modelinde**, değişiklik işaretleri göstermesi açısından dikkat çekicidir. Ağustos, eylül aylarında TL’de yaşanan değer kaybı, özellikle inşaat ve makine yatırımlarındaki daralma ile **sanayi üretimindeki yavaşlamanın büyüme üzerinde baskı kuracağı** tahmin ediliyordu. Öyle de oldu.

Yılı yüzde 3'ün altında bir büyüme ile kapatacağımızı söyleyebiliriz. Yaşanan tüm gelişmeler gösteriyor ki Türkiye'nin, uzun vadeli rekabetçilik için, yatırımlarını en verimli olduğu alanlara kaydırması ve yatırımcı güvenini sağlaması kritik önem taşıyor.

Büyümenin itici gücünü ise iç tüketim değil, ihracatın karşılaması, söylemlerimizin doğruluğunu da teyit ediyor. Tüketim değil, üretim ve ihracat ekonomisi hedefimiz olmalı. Ülkemizin, yüzde 5 ve üzeri sürdürülebilir bir büyümeye imza atacak potansiyele sahip olduğuna inanıyoruz.

Sayın Bakanım, Değerli Hazirun;

Enflasyonla mücadele uzun süren kararlı politikalar gerektirir. 2001 krizi sonrası yüzde 70'lere gelen enflasyonu ekonomik ve demokratik reformlar ile AB üyeliği çıpası sayesinde tek hanelere düşürmüştük. Yüksek enflasyon liginde ilk 10 ülke ile birlikte anılmak yerine dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmak için top yekûn mücadele etmeliyiz. Bu mücadeleyi dayanıklı kılan güç ise reformların yaratacağı güven olacaktır.

Merkez Bankası'nın yüksek faiz artışından sonra TL'deki toparlanma, ekonomimizde bir rahatlama yarattı. Vergi ve fiyat indirimleri enflasyonunun beklentilerin altında gelmesini sağladı. Enflasyondaki geri çekilmenin önümüzdeki aylarda da güçlü verilerle test edilmesi gerekiyor. Döviz ve faizde yaşanan gerilemenin YEP'in öngördüğü tüm parametreler ile desteklenmesi, dengelenme sürecinde ekonomi zeminini sağlamlaştıracaktır. Finans piyasalarında kısa zamanda olumlu sonuçları olan uygulamaların, ekonomik atmosfer ve ülkemizin risk primi üzerinde baskıya yol açmaması için yapısal önlemler alınması gerekiyor.

Yüksek risk primi, yüksek borçlanma maliyeti yaratıyor. Yani dışarıdan daha yüksek faizle borç anlamına geliyor. Ülkemizin sene başında 160 olan risk primi, bugün 400'ün üstünde yüksek seyrediyor. Serbest piyasa ilkelerine bağlı kalarak, sıkı para ve maliye politikasının sabırla yürütülmesi gerekiyor. Yerel seçim sathına girdiğimiz şu günlerde, sıkı kamu maliyesi çok önem kazanıyor.

Serbest piyasa ekonomisiyle çelişkiler yaratacak uygulamalardan kaçınmak, ekonomimizde orta ve uzun vadede avantaj yaratacaktır. Artık sıcak para dönemi sona erdi. Ve ülkelere yatırım çekmek için, ekonomik göstergeler, tek başına yetmiyor.

Ekonomi ile demokrasi arasında dolaylı değil, doğrudan bir ilişkinin olduğunu unutmamalıyız.

Uluslararası yatırımcılar aynı zamanda;

- **Yüksek demokrasi standartları,**
- **hukukun üstünlüğü,**
- **fikir ve ifade özgürlüğü** gibi evrensel değerlere de bakıyor.

Reformlarla, demokrasimizi ve ekonomimizi güçlendirip, belirsizlikleri azaltabiliriz.

Sayın Bakanım, Değerli Hazirun;

KOBİ'ler ekonomimizin lokomotifidir. Çoğunluğu aile şirketleri olan KOBİ'ler, kırılgan yapıları nedeniyle krizlerden derin etkileniyor.

- Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan;
- yüksek teknoloji kullanımı,
- yüksek katma değerli üretim
- ve ihracat gücü sınırlı olan KOBİ'ler için
- nakit akışı devamlılığı hayati bir öneme sahiptir.

Ekonomik alanda **Önce Küçüğü Düşün** ilkesiyle hareket etmeli ve **odağımıza KOBİ'leri** almalıyız. Bu noktada

- Alacak sigortasının uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir.
- Tahsilat sürelerinin AB'de olduğu gibi 30 günde ödenmesini sağlamalıyız.
- Geç ödeyenleri denetleyecek mekanizmaları oluşturmalıyız.
- Sadece özel sektör için değil, belediyeleri ve kamu kurumlarını da dahil etmeliyiz.
- Hukuki ve kurumsal altyapıyı kurmalıyız.
- Yeniden yapılandırma başta olmak üzere, ekonomide KOBİ'leri odağa almalıyız.

Sayın Bakanım, Değerli Hazirun;

Ev ödevlerimizi eksiksiz yerine getirirken, yüksek teknoloji kullanımını da artırmaya gayret etmeliyiz. **Yüksek teknolojiyi üretim yaparak, yüksek katma değer yaratıp, küresel rekabet gücümüzü artırmak için dijitalleşmeyi kaldıraç olarak kullanabiliriz. Dijital dönüşüm bir amaç değil, kalkınma odaklı sürdürülebilir ekonomi için bir araçtır.** Bir takım veriler paylaşmak istiyorum izninizle; **Bugün, Borsa İstanbul'da işlemlerin yüzde 15'ini robotlar yapmaktadır. ABD borsasında robotların işlem hacmi yüzde 50'yi bulmaktadır.**

Küresel yapay zekâ patent başvurularında Çin yüzde 37, ABD yüzde 25 ile ilk sırayı paylaşıyor. Yapay zekâ startup'larının yüzde 48'i ABD, yüzde 38'i Çin'e gidiyor. 2030'da Çin ekonomisine yapay zekâ katkısının 7 trilyon dolar olacağı öngörülüyor. İki ülke arasında yapay zekâ alanında amansız bir yarış sürerken, peki biz ne yapıyoruz?

Ülke olarak **son 20 yılda GSYİH'dan Ar-Ge faaliyetlerine ayırdığımız payı binde 4'ten yüzde 1'e çıkarttık.** Aynı dönemde, geçmişte gerilerimizde kalan **Kore ise yüzde 2.2'den yüzde 4.2'ye yükseltti.** Bu nedenledir ki, bugün **Kore'nin ihracatında yüksek teknolojiyi ürünlerin payı yüzde 26 iken ülkemizde sadece yüzde 2'dir.** Sadece bu teknolojiyi üretmek ve kullanmak değil, yaratacağı yeni ekonomik, sosyal ve toplumsal hayatı da bugünden tasarlamak gerekiyor.

Ülkemizin gerçek gündeminin, **A'dan Z'ye dijital dönüşüm** olması gerektiğine inanıyoruz. **Dijitalleşmenin bir lüks değil, aksine bir zorunluk** olduğunu unutmamalıyız. Ekonomide istediğimiz dönüşümün temelini de **nitelikli eğitimle** sağlamlaştırabiliriz. **Nitelikli insan kaynağına yatırım yapmazsak; teknolojik altyapıyı sağlayarak dijital dönüşümün yaratacağı faydadan yararlanamayız.** Unutmamak gerekir ki; **dijital dünyanın en önemli sermayesi insandır.**

Sayın Bakanım, Değerli Hazirun;

TÜRKONFED olarak her platformda **Türkiye'nin yeni bir hikâye yazması** gerektiğini söylüyoruz. Bu yeni hikâyenin ana temasının da **dijitalleşme olması gerektiğine** inanıyoruz. **Küresel bir güç olmanın anahtarı, kendi teknolojimizi geliştirmekten geçiyor.**

Cumhuriyetimizin kurucusu **Mustafa Kemal Atatürk**'ün “**Ordumuzun kazandığı zaferler ne kadar büyük olursa olsun, bunlar iktisadi zaferlerle tamamlanmadıkça eksik kalırlar**” sözünü aklımızdan hiç ama hiç çıkartmamalıyız.

Türkiye'ye değer yaratmak istiyorsak **gücümüzü birleştirmeliyiz.** Sivil toplumu, iş dünyası, reel ve finans sektörü, kamu ve yerel yönetimler ve elbette medya...

Tüm paydaşların birlikte aynı hayali paylaştığı bir Türkiye ancak güçlü ve muzaffer olur.

İstanbul Ekonomi Zirvesi'nin ülkemiz ekonomisine fıkırsel bir altyapı da katacağına inanıyorum. Bu zirvede emeği geçen tüm paydaşlara şükranlarımı sunuyorum.

Beni dinlediğiniz için hepinize tekrar teşekkür ediyorum.